

Toelichting Groene Kaart

Waardevolle bomen, structuren en gebieden.

Gemeente Zundert

COLOFON

Toelichting Groene Kaart waardevolle bomen, structuren en gebieden

OPDRACHTNEMER	<i>idverde</i> Bomendienst Marowijne 80 7333 PJ, Apeldoorn T: 055 5 999 444 E: bomendienst@idverde.nl
OPGESTELD DOOR VRIJGEGEVEN DOOR	Marchien Hoffer Harmen van der Meulen
OPDRACHTGEVER	Gemeente Zundert
CONTACTPERSOON	Jan van Oers
PROJECTNUMMER KENMERK COSA-ZAAKNUMMER	728220049 BD22021 Z22-002454
STATUS DATUM	Definitief 2 februari 2024

INHOUDSOPGAVE

COLOFON	2
1. INLEIDING	4
1.1 Bomenverordening	4
1.2 Wijzigingen Groene Kaart	4
1.3 Een boom aandragen voor de Groene Kaart	4
2. SELECTIECRITERIA WAARDEVOLLE BOMEN	5
2.1 Waardevolle bomen	5
2.2 Monumentale bomen	7
2.3 Beschermwaaardige gebieden en - structuren	7
2.3.1 Beschermwaaardige gebieden	7
2.3.2 Beschermwaaardige structuren	7
3. BESCHERMING VAN BOMEN OP DE GROENE KAART	8
3.1 Bescherming individuele waardevolle bomen	8
3.2 Bomen in een beschermwaaardige structuur	8
3.3 Bomen in een beschermwaaardig gebied	8
3.4 Bescherming bomen buiten de bebouwde kom	9
3.5 Herplantplicht en instandhoudingsplicht	9
3.6 Herplantplicht bij illegale kap	9
4. UITZONDERINGSSITUATIES	10
4.1 Zwaarwegend maatschappelijk belang	10
4.2 Ernstige schade aan gebouwen of civiele werken	10
4.3 De boom voldoet niet (meer) aan de criteria voor waardevolle bomen	10
5. NOODKAP	11
5.1 Bomen met een grote gevaarstelling	11
5.2 Calamiteit	11
5.3 Bomen vellen conform de Plantgezondheidswet	11

1. Inleiding

De gemeente Zundert beschermt een deel van de gemeentelijke en particuliere bomen in de vorm van een waardevolle bomenlijst. Op deze lijst staan bomen die voldoen aan de criteria voor waardevolle bomen binnen de gemeente. Naast de bescherming van individuele bomen zijn er boomstructuren die extra bescherming verdienen omdat ze bijzondere waarde hebben en zijn er een aantal gebieden met bijzondere kwaliteiten vastgesteld waarbinnen alle bomen een verhoogde bescherming genieten. Alle waardevolle bomen, boomstructuren en gebieden vormen samen de Groene Kaart van de gemeente Zundert. Deze kaart is leidend bij het nemen van beslissingen over deze bomen.

1.1 Bomenverordening

De Groene Kaart en deze toelichting daarop zijn onderdeel van de bomenverordening 2024 van de gemeente Zundert.

1.2 Wijzigingen Groene Kaart

De Groene Kaart is een dynamisch document waaraan bomen, structuren en gebieden kunnen worden toegevoegd en verwijderd. De ontwikkeling van bomen staat immers niet stil. De Groene Kaart met bijbehorend register wordt daarom minimaal een keer in de vijf jaar en maximaal een keer per jaar herzien. Als bij herziening van de Groene Kaart een boom op particulier terrein wordt aangemerkt als waardevol, informeert de gemeente de eigenaar van de boom hierover. De gemeente legt de herziene Groene Kaart ter inzage met een periode tot inspraak. Het college stelt deze Groene Kaart vervolgens vast. Na vaststelling kan tegen aanwijzing geen bezwaar worden gemaakt.

1.3 Een boom aandragen voor de Groene Kaart

Als inwoner van de gemeente Zundert kunt u potentieel waardevolle bomen aandragen voor de Groene Kaart. U kunt hiervoor een mail sturen naar gemeente@zundert.nl. Wij verzoeken u om in uw mail duidelijk te vermelden in welke straat en bij welk huisnummer de boom staat en om welke boomsoort het gaat. Als u dit niet weet hoeft u de soort niet te vermelden. Indien mogelijk ontvangen wij ook graag een foto van de boom. Bij de volgende herziening van de Groene Kaart wordt de door u aangedragen boom beoordeeld. Als de boom aan de criteria voldoet die in dit document zijn beschreven, zal deze worden toegevoegd aan de Groene Kaart.

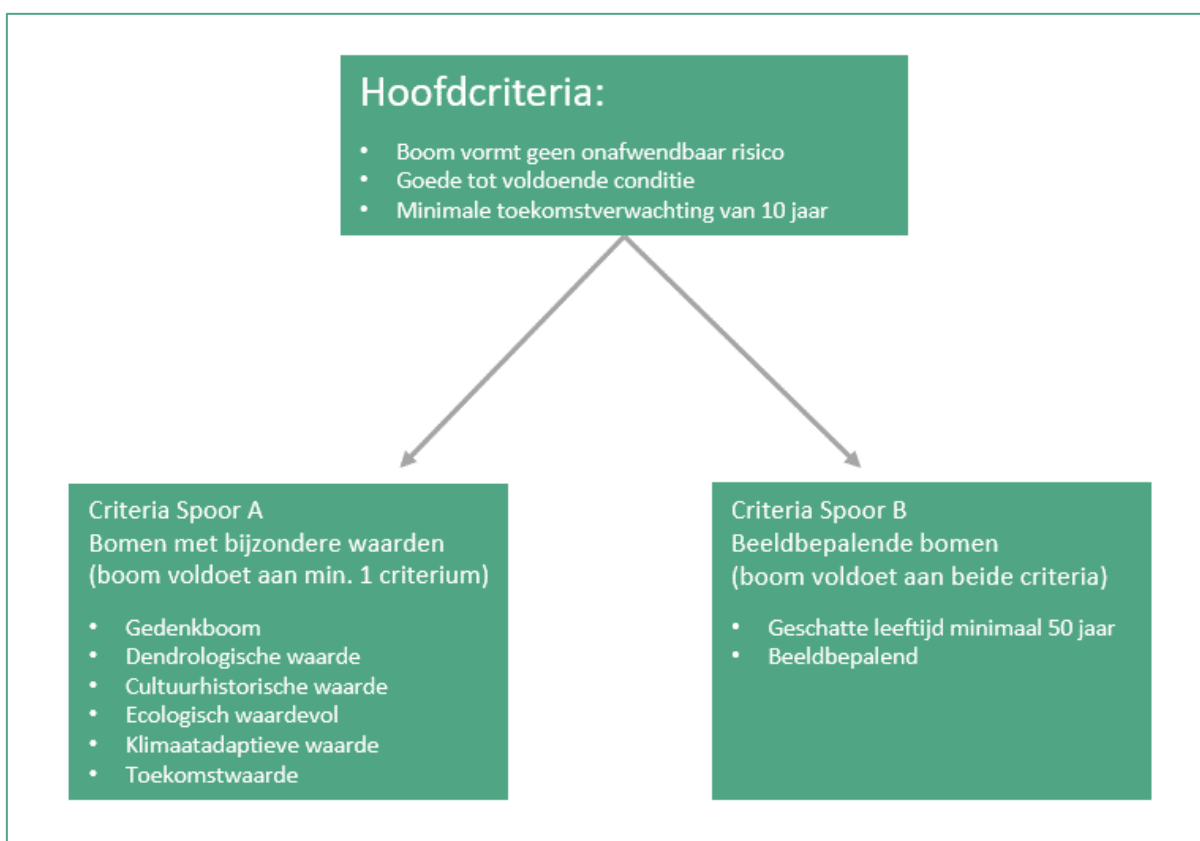
2. Selectiecriteria waardevolle bomen

Om op de waardevolle bomenlijst te komen, moet een boom aan bepaalde criteria voldoen. In **paragraaf 2.1** staat omschreven welke criteria dit zijn. **Paragraaf 2.2** geeft uitleg over de beschermwaardige structuren en - gebieden.

2.1 Waardevolle bomen

Op de lijst met waardevolle bomen worden bomen geplaatst die aan de criteria voldoen die in deze paragraaf zijn beschreven. Het gaat hierbij om alle bomen binnen het grondgebied van de gemeente, dus zowel bomen in bezit van de gemeente als particuliere bomen en bomen in bezit van bedrijven of organisaties. In **tabel 1.1** is het beoordelingsproces voor waardevolle bomen schematisch weergegeven. Na de tabel worden de criteria in tekst omschreven.

Een boom wordt als waardevol beschouwd wanneer deze voldoet aan de drie hoofdcriteria en de criteria uit spoor A óf spoor B. Voor spoor A geldt dat de boom direct bij aanplant als waardevolle boom wordt beschouwd, als deze is aangeplant met minimaal één van de zes genoemde waarden. Valt de boom niet onder deze waarden, dan wordt beoordeeld of de boom onder de criteria van spoor B valt. Dit spoor stelt twee criteria, waaraan de boom allebei moet voldoen. Als de boom niet past binnen de criteria van spoor A of B, dan is de boom niet waardevol genoeg om de beschermde status te krijgen.

Tabel 1.1: Schematische weergave criteria waardevolle bomen

Bomen die op de Groene Kaart staan voldoen ten tijde van het opstellen van de Groene Kaart aan de criteria. Verandering van de toestand van een boom worden in principe pas meegenomen bij het opnieuw vaststellen van de Groene Kaart.

Hoofdcriteria

1. De boom vormt geen onafwendbaar risico.
2. De boom heeft een goede tot voldoende conditie. De conditiebepaling vindt plaats volgens de methode van Roloff, zie **tabel 1.2**.
3. De boom heeft een toekomstverwachting van 10 jaar of meer, zie **tabel 1.2**.

Conditie	Omschrijving	Klasse Roloff	Toekomstverwachting
Goed	De boom vertoont het beeld dat van de soort verwacht mag worden onder goede groeiomstandigheden en op een goede groeiplaats	0 gezond	> 15 jaar
Redelijk	Niet-optimale groei, maar de minder optimale omstandigheden hebben nog geen duidelijk negatieve gevolgen voor de verdere ontwikkeling van de boom	1 verzwakt	> 15 jaar
Matig	Er is duidelijk sprake van negatieve gevolgen voor de verdere ontwikkeling van de boom, zoals beginnende scheutsterfte in de buitenkroon. Het proces is echter nog omkeerbaar	2 sterk verminderd	5 tot 10 en 10 tot 15 jaar
Slecht	Duidelijk aftakelende boom, waarbij veelal sprake is van een ijle kroon met zware scheutsterfte resulterend in veel en soms zwaar dood hout	3 afstervend	< 5 jaar
Stervende /dood	de boom is op sterven na dood, danwel de boom is reeds afgestorven	-	< 1 jaar

Tabel 1.2: Indeling conditiebepaling en toekomstverwachting conform methode Roloff

Spoor A – Bomen met bijzondere waarden

Gedenkbomen

- a. Herdenkingsboom: geplant ter gelegenheid van een belangrijke maatschappelijke gebeurtenis, bijvoorbeeld nationale boomplantdag, geboorte, huwelijk of kroning binnen het koningshuis
- b. Geschenkboom: de boom is geschonken aan de gemeente
- c. Adoptieboom: de boom is geadopteerd, bijvoorbeeld door de bomenstichting of door een school

Dendrologische waarde:

- a. De boom is voor de gemeente van een zeldzame soort of variëteit
- b. De boom heeft een bijzondere groeivorm als gevolg van natuurlijke oorzaken (bijv. meerstammigheid)

Cultuurhistorische waarde:

- a. De boom maakt deel uit van een monumentale omgeving of een cultuurhistorisch waardevol object of staat op een historisch belangrijke plaats
- b. Markeringsboom: geplant ter markering, zoals grensbomen in het agrarisch gebied, bakenbomen langs de rivieren
- c. Bijzondere vorm: bijvoorbeeld streekeigen kunstsnoeivorm
- d. Fruitbomen: aangeplant bij monumentale boerderijen of aangeplant als individu, bijvoorbeeld hoogstamperenboom of -appelboom
- e. 'Van Gogh-beukenhagen' en uitgegroeide beuken van deze hagen in de kern van Zundert

Ecologische waarde:

- a. De boom heeft een belangrijke functie in het ecosysteem doordat er zeldzame planten of dieren in leven
- b. De boom vormt een belangrijke schakel in de ecologische structuur, bijvoorbeeld door in een totaal versteend gebied een positie in die in de ecologische infrastructuur de functie van 'stepping stone' kan vervullen
- c. De boom heeft een bijzondere genetische waarde (inheemse genenbank)

Klimaatadaptieve waarde:

- a. De boom levert een grote bijdrage, in omvang of standplaats, aan het tegen gaan van hittestress in de bebouwde (woon)omgeving
- b. De boom levert een grote bijdrage, in omvang of standplaats, aan het afvangen en opslaan van regenwater

Toekomstwaarde:

- a. De boom is aangeplant met als doel uit te groeien tot een waardevolle boom
- b. De boom is geplant ter compensatie van een gevelde waardevolle boom

Spoor B- Beeldbepalende bomen

Geschatte leeftijd minimaal 50 jaar

Hierbij wordt uitgegaan van het jaar van aanplant als dit bekend is. Is dit niet bekend dan wordt uitgegaan van een schatting.

Beeldbepalende waarde:

Een boom kan alleen beeldbepalend zijn als deze voor minimaal 50% zichtbaar is vanaf een publiek toegankelijke ruimte.

- a. De boom is door zijn grootte, vorm en verschijning onvervangbaar voor het karakter van de omgeving
- b. De boom is geen onderdeel van een boomgroep of uniforme laanbeplanting
- c. De boom is een herkenningspunt en/of oriëntatiepunt

2.2 Monumentale bomen

Monumentale bomen zijn bomen die op de landelijke lijst van de bomenstichting staan. Deze lijst is te raadplegen via www.bomenstichting.nl. Deze bomen vallen onder dezelfde bescherming als waardevolle bomen.

2.3 Beschermwaardige gebieden en -structuren

Naast de individuele bomen, zijn er ook gebieden en structuren op de Groene Kaart vastgelegd. De bomen binnen deze gebieden en structuren zijn eveneens beschermd tegen kap. De manier waarop zij beschermd worden, staat omschreven in **hoofdstuk 3**. De Omgevingsvisie is leidend geweest bij het vaststellen van de beschermwaardige gebieden en -structuren. De input van inwoners en de gemeenteraad die is verzameld tijdens het participatietraject, is ook gebruikt voor het vaststellen. Gebieden en structuren waarin de bomen vanuit landelijk of provinciaal beleid en/of het bestemmingsplan al beschermd worden, zijn doorgaans niet nogmaals opgenomen op de Groene Kaart. Dit betreft bijvoorbeeld natuurgebieden die onder de Wet Natuurbescherming beschermd worden.

2.3.1 Beschermwaardige gebieden

De beschermwaardige gebieden die zijn opgenomen op de kaart, zijn zones van landgoederen en buitenplaatsen die vanuit cultuurhistorisch perspectief waardevol zijn voor de gemeente. Dit zijn onder andere landgoed de Moeren en landgoed Wallsteijn. Naast deze landgoederen binnen de zone is ook landgoed de Biekorf opgenomen als beschermwaardig gebied. De bomen in deze gebieden hebben naast cultuurhistorische waarde ook een belangrijke functie bij het in stand houden van de biodiversiteit.

2.3.2 Beschermwaardige structuren

De beschermwaardige structuren die zijn opgenomen zijn de Napoleonsroute (N263), de Eikenlaan in Zundert, de Stuivezandseweg en de van Gogh-beukenhagen in de kern van Zundert. Daarnaast zijn cultuurhistorisch waardevolle bomenlanen en de ecologische verbindingzones opgenomen op de Groene Kaart.

3. Bescherming van bomen op de Groene Kaart

In dit hoofdstuk wordt toegelicht op welke manier de waardevolle bomen, structuren en gebieden die op de Groene Kaart staan, worden beschermd.

3.1 Bescherming individuele waardevolle bomen

Individuele bomen op de Groene Kaart (waardevolle bomen) zoals opgenomen in **hoofdstuk 2** en monumentale bomen zoals vastgesteld door de Bomenstichting, zijn beschermd tegen kap. Dit betekent dat deze bomen niet zonder vergunning mogen worden gekapt. Voor het kappen van deze bomen moet een vergunning worden aangevraagd via het Omgevingsloket. Deze vergunning wordt alleen verleend als er sprake is van één van onderstaande uitzonderingssituaties:

- Er is sprake van een zwaarwegend maatschappelijk belang.
- De boom richt ernstige schade aan bouwwerken of civiele werken aan.
- De boom voldoet niet (meer) aan de gestelde eisen voor een waardevolle boom.

Meer uitleg over de uitzonderingssituaties is te vinden in **hoofdstuk 4**.

Bij het verlenen van een kapvergunning voor een waardevolle boom, wordt er in alle gevallen een herplantplicht opgelegd. Meer uitleg over deze herplantplicht is te vinden in **paragraaf 3.5**.

3.2 Bomen in een beschermwaardige structuur

Bomen in beschermwaardige structuren zijn structuurdragend en beeldbepalend. Daarom willen we de bomen in deze structuren graag behouden. Er zijn situaties waarbij kap wel mag. Soms is kap van enkele bomen zelfs nodig om de gehele structuur op langere termijn duurzaam te kunnen behouden. De situaties waarin kap wel is toegestaan zijn de volgende:

- Er is sprake van een zwaarwegend maatschappelijk belang.
- De boom richt ernstige schade aan bouwwerken of civiele werken aan.
- De individuele boom is in mindere mate waardevol voor de algehele structuur, waardoor kap niet leidt tot aantasting van de structuur als geheel. Deze afweging wordt per situatie door de gemeente gemaakt.
- Het kappen van een deel van de structuur is nodig om de gehele structuur op langere termijn duurzaam te kunnen behouden. Bomen in een structuur zijn doorgaans op hetzelfde moment aangeplant en hebben dus vaak eenzelfde leeftijd. Ook groeien ze onder ongeveer dezelfde omstandigheden. Het komt daardoor vaak voor dat bomen in een structuur ongeveer gelijktijdig gebreken gaan vertonen of aangetast worden door ziektes. De gemeente kan er dan voor kiezen om gezonde bomen die tussen de aangetaste bomen staan ook te kappen en in het hele laandeel nieuwe bomen aan te planten. Op deze manier krijgen de bomen die nieuw aangeplant worden namelijk voldoende licht en ruimte om te kunnen groeien en op termijn weer een stevige structuur te vormen. Per situatie wordt door de gemeente afgewogen wat de beste manier is om de structuur duurzaam te behouden.

In alle bovenstaande gevallen is een vergunning nodig en is sprake van een herplantplicht. Hierbij is het uitgangspunt dat het eindbeeld van de structuur leidend is bij herplant. Het kan daardoor zijn dat er minder bomen worden terug geplant dan zijn gekapt op grotere plantafstand van elkaar. Of dat deze bomen op een later moment worden herplant, omdat ze binnen de huidige kroonbedekking onvoldoende licht en voeding kunnen krijgen. Op die manieren kunnen de bomen op een veilige manier uitgroeien tot gezonde, volwassen bomen. Meer uitleg over deze herplantplicht staat in **paragraaf 3.5**.

3.3 Bomen in een beschermwaardig gebied

Bomen in beschermwaardige gebieden die voldoen aan de hieronder gestelde voorwaarden, zijn beschermd tegen kap. Als bomen aan deze voorwaarden voldoen is een kapvergunning nodig.

Kapvergunningsplichtig

Een boom in een beschermwaardig gebied is kapvergunningsplichtig als:

- De boom een stamdiameter heeft van meer dan 20 centimeter op een hoogte van 1,30 meter.
- Het een boomsoort betreft van de 1^e of 2^e grootte, dit betekent dat de boom op basis van de soort in volwassen stadium een hoogte kan bereiken van meer dan 8 meter.
- De boom is voor minimaal 50% zichtbaar vanaf de openbare ruimte.

De volgende situaties zijn uitgezonderd van deze vergunningplicht:

- Dunning van bosbeplanting die vanuit regulier onderhoud moet worden gedund, mits deze beplanting een kroonbedekking van 60% behoudt.

Voor bomen in beschermwaardige gebieden, die zijn gekapt middels een kapvergunning, geldt een herplantplicht, hierbij is het doel om de functie van de huidige situatie te behouden of te verbeteren. Dit betekent dat er soms meer of minder bomen herplant kunnen worden dan gekapt zijn. Bijvoorbeeld als bomen een te kleine groeiplaats hadden en minder bomen op dezelfde plek dus zorgen voor betere groeiomstandigheden. Uitleg over deze herplantplicht is te vinden in **paragraaf 3.5**.

3.4 Bescherming bomen buiten de bebouwde kom

Buiten de bebouwde kom zijn bomen met een stamdiameter van 60 centimeter of meer, vergunningsplichtig.

3.5 Herplantplicht en instandhoudingsplicht

Als een boom die op de Groene Kaart staat wordt gekapt, geldt een herplantplicht. Ook voor bomen buiten de bebouwde kom, die niet op de Groene Kaart staan en een stamdiameter van 60 centimeter of meer hebben, geldt een herplantplicht. In de gemeente Zundert kiezen we ervoor om de herplantplicht trapsgewijs in te richten. Op deze manier zorgen we er voor dat nieuwe bomen worden aangeplant op daarvoor geschikte locaties. Uitgangspunten zijn:

1. Bij het beoordelen van de aanvraag van een kapvergunning wordt nagegaan of op de locatie van kap een groeiplaats ingericht kan worden die voldoet aan de eisen van het Handboek Bomen voor een omlooptijd van minimaal 60 jaar. Om te bepalen aan welke eisen de groeiplaats moet voldoen, kan de Boommonitor van het Norminstituut Bomen worden ingevuld. Indien er voldoende ruimte is, wordt herplant op dezelfde locatie uitgevoerd.
2. Als herplant op dezelfde locatie niet mogelijk of beargumenteerd onwenselijk is, wordt gezocht naar een andere locatie waar wel herplant mogelijk is. Hierbij wordt bij voorkeur een locatie in de zichtomgeving van de huidige standplaats gevonden waar een groeiplaats kan worden ingericht voor een boom van dezelfde grootte als de gekapte boom.
3. Als dit niet mogelijk is, dient een vergoeding te worden gestort in het gemeentelijk herplantfonds van € 1.500,- per boom. De gemeente gebruikt dit geld om herplant van bomen te realiseren op eigen grond.

Voor alle bomen die geplant worden onder punt 1 en 2 van de herplantplicht, geldt een instandhoudingsverplichting. De gemeente houdt een overzicht bij van gekapte bomen en de herplantverplichting. Elke 2 en 5 jaar na kap wordt door handhaving gecontroleerd of de boom die herplant is, nog aanwezig is en of wordt voldaan aan de instandhoudingsplicht. Indien de boom niet meer aanwezig is, wordt een vergoeding van € 1.500,- betaald door de kappende partij en dient opnieuw te worden voldaan aan de herplantplicht.

3.6 Herplantplicht bij illegale kap

Wanneer er sprake is van illegale kap, moet op dezelfde plek een boom worden terug geplant. Hier zijn geen uitzonderingen op van toepassing. De herplant wordt uitgevoerd door de gemeente met geld dat beschikbaar is gekomen middels de volgende procedure:

De waarde van de boom wordt vastgesteld door een NVTB-erkende boomtaxateur, op basis van beeldmateriaal dat van iedere waardevolle boom bij de gemeente aanwezig is. Dit beeldmateriaal kan enkele jaren oud zijn, waardoor de conditie van de boom op dit beeldmateriaal beter was dan ten tijde van de kap. Echter beschouwt de gemeente het beeldmateriaal en bijbehorende conditie als leidend.

De boomwaarde, de kosten van het opstellen van het rapport door de boomtaxateur en eventuele extra kosten worden door de gemeente verhaald op degene die de boom illegaal heeft gekapt.

De gemeente gebruikt het ontvangen bedrag voor het aanplanten van een nieuwe boom. Door de aanplant in eigen hand te houden kan de gemeente de kwaliteit waarborgen. Het geld dat na aanplant overblijft, wordt aangewend om het bomenbestand te verbeteren.

4. Uitzonderingssituaties

Op de bescherming van waardevolle bomen en bomen in beschermwaardige structuren, zijn een aantal uitzonderingssituaties van toepassing. Op basis van deze uitzonderingssituatie kan een vergunning voor het kappen van de bomen worden verleend. In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op deze situaties.

4.1 Zwaarwegend maatschappelijk belang

Een boom op de waardevolle bomenlijst of in een beschermwaardige boomstructuur kan een obstakel vormen voor ontwikkelingen met een zwaarwegend maatschappelijk belang. In dit geval kan een aanvraag tot kap worden ingediend, die wordt beoordeeld door het college van burgemeester en wethouders. In de aanvraag voor de kapvergunning moet duidelijk onderbouwd zijn dat opties waarbij de boom behouden blijft niet mogelijk zijn. Het college beoordeelt of daadwerkelijk sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en of voldoende onderzoek is gedaan naar opties waarbij de boom behouden kan blijven. Om de kosten en baten goed inzichtelijk te krijgen, kan de gemeente verzoeken om de waarde van de boom te berekenen middels een NVTB-rapportage of tools als i-Tree. De kosten voor het onderbouwen van de vergunningsaanvraag zijn voor de partij die de aanvraag doet.

4.2 Ernstige schade aan gebouwen of civiele werken

Een boom kan schade aanrichten aan gebouwen of civiele werken. Wanneer dit vermoeden bestaat, moet de partij die deze schade ondervindt laten onderzoeken of de schade daadwerkelijk door de boom wordt veroorzaakt. De partij is zelf verantwoordelijk voor het aanleveren van bewijsstukken, zoals een rapportage van een erkende boomspecialist. Dit onderzoek wordt niet door de gemeente bekostigd. Daarnaast moet in de aanvraag van de kapvergunning worden onderbouwd dat andere opties waarbij de boom behouden blijft, niet mogelijk zijn. Het college van burgemeester en wethouders beoordeelt of de ondervonden schade opweegt tegen de kap van de boom en daarmee het verlies van de baten die deze boom oplevert. De gemeente kan besluiten om de baten uit te laten rekenen middels een NVTB-rapportage of tools als i-Tree. Situaties waarbij schade had kunnen worden voorkomen (zoals bladafval dat voor verstopping van goten zorgt) komen niet in aanmerking voor een kapvergunning.

4.3 De boom voldoet niet (meer) aan de criteria voor waardevolle bomen

Wanneer een partij acht dat de boom niet (meer) aan de toegekende status voldoet is deze partij zelf verantwoordelijk voor het aanleveren van bewijsstukken, zoals een rapportage van een erkende boomspecialist waaruit een afwijking op de toegekende status blijkt. Dit wordt niet door de gemeente bekostigd. In het geval dat de waardevolle status niet (meer) van toepassing blijkt, kan een kapvergunning worden aangevraagd. In het geval dat de boom niet (meer) voldoet aan de gestelde conditie of toekomstverwachting, geldt dat de gemeente eerst kijkt naar maatregelen om de conditie of toekomstverwachting op het gewenste niveau te brengen. Kap van de boom wordt alleen toegekend als de gemeente acht dat er geen maatregelen te nemen zijn of het financieel niet haalbaar is om de maatregelen uit te voeren.

5. Noodkap

Bij waardevolle bomen, structuren en gebieden kan sprake zijn van situaties die directe actie vereisen van de boomeigenaar. In deze gevallen moet noodkap worden aangevraagd. De noodkapprocedure wordt vanwege het onomkeerbare proces terughoudend toegepast en alleen wanneer er sprake is van onderstaande situaties:

- Door een erkende boomspecialist is vastgesteld dat de boom een grote, acute gevaarzetting heeft
- Er is sprake van een calamiteit
- De boom heeft een ziekte of aantasting waarvan in de Plantgezondheidswet is vastgelegd dat noodkap nodig is.

Per situatie staat hieronder beschreven wat de regels en eisen zijn in de verschillende situaties.

5.1 Bomen met een grote gevaarzetting

Bomen waarbij gebreken zijn vastgesteld die een groot risico voor de omgeving vormen en waarbij de gebreken niet met maatregelen (o.a. snoei of het plaatsen van kroonankers) op te lossen zijn, kunnen worden gekapt onder de noodkapregeling. De aanvrager is zelf verantwoordelijk voor het aanleveren van bewijsstukken, zoals een boomveiligheidscontrole waaruit een risico blijkt. De boomveiligheidscontrole is alleen geldig als deze is uitgevoerd door een gecertificeerd boomveiligheidscontroleur. Dit wordt niet door de gemeente bekostigd. In het geval van boomveiligheidsrisico's zoekt de gemeente eerst naar oplossingen om het risico weg te nemen, zoals snoei of het plaatsen van verankering. Noodkap van de boom wordt alleen toegekend wanneer de gemeente acht dat het risico niet weg te nemen is of het financieel niet haalbaar is om het risico weg te nemen.

5.2 Calamiteit

Wanneer sprake is van een calamiteit, waarbij de boom een acuut gevaar vormt voor de omgeving, mag de boom zonder kapvergunning worden gekapt. Dit mag alleen worden gedaan door de gemeente, een ETW-gecertificeerd boomverzorger of door de hulpdiensten. Ook in situaties waarbij de hulpdiensten een ernstig in gevaar zijnde persoon of situatie alleen kunnen bereiken door kap van de boom, is dit zonder kapvergunning toegestaan. Bij een calamiteit met een gemeentelijke boom, moet voorafgaand aan de kap het gemeentelijk noodnummer op de contactpagina van de website van de gemeente worden gebeld. In het geval van particuliere bomen is dit niet nodig. In beide gevallen dient de gemeente maximaal twee weken na de kap op de hoogte gesteld te worden van de kap, voorzien van bewijs dat de calamiteit aantoont. In het geval dat de betreffende partij de calamiteit niet kan aantonen, treedt de procedure van illegale kap zoals beschreven in **paragraaf 3.6** in werking.

5.3 Bomen vellen conform de Plantgezondheidswet

De Plantgezondheidswet, die per 1 maart 2021 de Plantenziektenwet vervangt, beschrijft de regels om planten en gewassen te beschermen tegen schade en ziekte die organismen als insecten, schimmels, virussen en bacteriën kunnen veroorzaken. Noodkap om verspreiding van plantziekten tegen te gaan, zoals iepziekte, kan conform deze wet worden uitgevoerd.